

Noslēdzies filmu projektu attīstīšanas konkurss Latvijas filmas Latvijas simtgadei

Noslēdzies filmu projektu attīstīšanas konkurss Latvijas filmas Latvijas simtgadei, atbalstot kopumā 13 projektu - filmu scenāriju rakstīšanu, vizuālo risinājumu izstrādi un demo materiālu izveidi.

Konkurss tika organizēts, uzsākot Latvijas Republikas simtgadei veltītu augstvērtīgu, žanriski daudzveidīgu un sabiedriski nozīmīgu filmu izveidi, ar mērķi aktualizēt Latvijas vēstures, valstiskuma un nacionālās identitātes tēmas, stiprinot visplašākajā auditorijā izpratni par nacionālo identitāti un Latvijas valsts attīstību.

Konkursā iesniegtos projektus vērtēja Latvijas simtgades filmu programmas ekspertu komisija: Jānis Streičs, kinorežisors, aktieris, rakstnieks, gleznotājs, publicists, sabiedriskais darbinieks; Lolita Ritmanis, latviešu izcelsmes komponiste, vairākkārtēja Emmy balvas nominante un šīs balvas ieguvēja 2002.gadā; Boriss Teterevs, filmu producers, kultūras mecenāts, Ināras un Borisa Teterevu fonda dibinātājs; Pēteris Krilovs, režisors, skatuves mākslas pedagogs, Latvijas Kultūras akadēmijas profesors; Māra Zālīte, dzejniece, dramaturģe, sabiedriskā darbiniece; Viktors Freibergs, kinozinātnieks, Latvijas Universitātes asociētais profesors; Gundega Laiviņa, Latvijas jaunā teātra institūta direktore, Nacionālās kultūras padomes locekle. Projektu producēšanas kritērijus vērtēja NKC pārstāvis Uldis Dimiševskis.

Kopumā konkursā tika iesniegts 31 projekta pieteikums: 10 literāru darbu ekranizācijas, 9 vēsturiskas filmas, 4 mūsdienu drāmas, kā arī 7 filmas bērniem un jauniešiem. Konkursa rezultātos saglabājusies projektu daudzveidība – finansējumu projekta tālākai izstrādei saņems 3 literatūras darbu ekranizācijas, 3 vēsturiskas filmas, 2 mūsdienu drāmas, 2 filmas bērniem, 1 filma jauniešiem un 2 pilnmetrāžas animāciju filmu projekti.

Pēc gada ekspertu komisija izvērtēs jau uzrakstītos filmu scenārijus un filmu vizuālos pieteikumus, lai izlemtu, kurus filmu projektus attīstīt tālāk, lai vairākās atlases kārtās līdz 2018. gadam izveidotu augstvērtīgu un nozīmīgu Latvijas simtgades filmu programmu. Ar filmu vizuālajiem pieteikumiem tiks iepazīstināta arī Latvijas sabiedrība.

Ekspertu padome uzsvēra projektu daudzveidību. “Man bija ārkārtīgi interesanti iepazīties ar filmu projektiem. Metos pieteikumu jūrā ar milzīgu azartu. Daudzos gadījumos izvēle bija ļoti grūta, jo atbildība ir liela – tie ir lieli projekti. Mierina doma, ka kļūdas iespējamība pastāv vienmēr, un kopumā es patiešām esmu apmierināta ar izvēlētajiem projektiem, jo ir dažādi žanri, dažādu režisoru rokraksti, ir ļoti interesantas tēmas un atliek cerēt, ka šie projekti arī realizēsies,” uzsver dzejniece un literāte Māra Zālīte.

Projektus ne tikai Latvijas, bet arī to starptautiskā potenciāla kontekstā vērtēja Holivudā dzīvojošā un strādājošā komponiste Lolita Ritmanis, kurai darbs žūrijā deva iespēju skrupulozi iepazīties ar Latvijas kino piedāvājumu. "Uzskatu, ka svarīgākais, vērtējot katru iesniegto projektu, bija tas, vai iecerētās filmas sižets ir saistošs un spēs mākslinieciskā veidā atspoguļot Latvijas simtgades tēmu. Vērtēšanas process bija rūpīgs un darbietilpīgs," komentē Lolita Ritmanis.

Režisors Jānis Streičs uzsvēra ideju daudzveidību un pārlicinošo projektu kvalitāti: "Kopaina ir ļoti cerīga un projekti ir ļoti cerīgi! Biju gatavs aizstāvēt un cīkstēties par vismaz 12 projektiem, un tas ir daudz! Labi, ka filmu veidotāji interesējās par Latvijas vēsturi. Kopumā šis konkurss bija ļoti auglīgs process, atsaucība bija liela, un arī aiz svītras palika daudzi labi un cerīgi projekti. Kādu laiku nebiju piedalījies ekspertu komisijās, taču ar prieku jāatzīmē, ka kopējais projektu un filmu ieceru līmenis ir ļoti labs – ir jūtams kvalitatīvs lēciens."

"Esmu gandarīts par projektu briedumu un ideju daudzveidību, jānovēl, lai šīs idejas realizētos pārlicinošās filmās un lai Latvijas simtgades filmām atrastos nepieciešamais finansējums," atzīmēja LU profesors Viktors Freibergs.

Savukārt režisors Pēteris Krilovs atzīmēja, ka vēsturiskuma jēdziens filmu projektos visbiežāk tiek saprasts kā skarbu, liktenīgu vēstures notikumu atveids (leģionāru liktenis, holokausts), taču tiek ignorēts tik būtisks Latvijas vēstures posms kā padomju laiks. "Tā ir būtiska mūsu valsts vēstures daļa, kas varētu kļūt par materiālu sarežģītām, dramatiskām kolīzijām un arī interesantām filmām. Diemžēl joprojām nav pieteikumu filmām par šo mūsu vēstures posmu," akcentēja Pēteris Krilovs.

Mecenāts Boriss Teterevs, kurš producējis vairākas filmas Holivudā, piedāvāja uz filmu projektiem un filmu tematiku skatīties ne vien no lokālā skata punkta, bet arī neaizmirst par Latvijas filmu iespējamo starptautisko skanējumu. "Mēs taču visi gribam, lai par Latvijas filmu runā un, lai to skatās ne tikai Latvijā, bet arī pasaulē, un, lai tā saņem arī Amerikas Kinoakadēmijas Oskaru!"

Teātra kuratore un Nacionālās Kultūras padomes locekle Gundega Laiviņa uzsvēra: "Man projektu kopumā pietrūka mūsdienu Latvijas, jo Latvijas simtgade iekļauj arī mūsdienu, ne tikai vēsturi. Konkurence mūsdienu drāmas segmentā bija ļoti maza. Savukārt ārkārtīgi spēcīga konkurence bija vēsturisko filmu un animācijas filmu jomā. Mani pārsteidza Latvijas jauno un vidējās paaudzes režisoru interese par sarežģītām tēmām – holokaustu, leģionāriem – tas bija interesanti. Pārsteidza, ka režisorus daudz vairāk interesē nevis mūsdienu Latvija, bet gan Latvijas vēsture. Protams, ne visi atbalstītie projekti pārtaps filmās, taču konkurence būs milzīga. Jāpiezīmē, ka īpaši spēcīgi bija animācijas filmu pieteikumi, tās bija iecerētas ļoti dažādām auditorijām, ļoti atšķirīgām skatītāju grupām. Aiz svītras diemžēl palika arī labi projekti."

Kā zināms, lai Latvijas simtgadi sagaidītu ar pilnvērtīgu un žanriski daudzveidīgu filmu programmu ir nepieciešams papildfinansējums.

Konkursa finansējums Eur 264 654 apmērā tiek piešķirts 11 spēlfilmu un 2 pilnmetrāžas animācijas filmu projektu attīstīšanai:

projekts	kategorija	studija	scenārists	režisors	piešķirums
1906	vēsturiska filma	Tanka	Inga Rozentāle, Gatis Šmits	Gatis Šmits	20 000
Ābolrausa šupaļdziesma	animācija	Filmu studija Rija	Līva Eglīte	Reinis Kalnaellis	12 882
Bille	literatūra (V.Belševica)	Filmu studija Deviņi	Evita Sniedze, Arvis Kolmanis	Ināra Kolmane	15 797
Dzīve blakus	vēsturiska filma	Fenixfilm	Dace Rukšane, Una Celma	Una Celma	22 000
Mežs	mūsdienu drāma	Fa Filma	Juris Poškus	Juris Poškus	21 898
Oļegs	mūsdienu drāma	Tasse Film	Juris Kursietis	Juris Kursietis	21 978
Panda Taxi	filma jauniešiem	Tasse Film	Dāvis Kaņepe, Riccardo Ricciardi	Dāvis Kaņepe	19 720
Paradīze 89	filma bērniem	Tasse Film	Madara Dišlere	Madara Dišlere	21 606
Pilsēta pie upes	literatūra (G.Janovskis)	Ego Media	Viesturs Kairišs	Viesturs Kairišs	22 000
Puika ar suni	literatūra (I.Zandere)	Mistrus Media	Dāvis Sīmanis	Dāvis Sīmanis	22 000
Sabiedrības cilvēks	vēsturiska filma	Camera Obscura	Jānis Putniņš	Jānis Putniņš	22 000
Saule brauca debesīs	animācija	Studija Lokomotīve	Roze Stiebra	Roze Stiebra	22 000
Vectēvs, kas bīstamāks par datoru	filma bērniem	F.O.R.M.A.	Alvis Lapiņš	Varis Brasla	20 773

Informācija: Dita Rietuma, dita.rietuma@nfc.gov.lv, 29277637